

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
2.Bf.243/2025/8. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, 2026. január 13. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A testi sértés büntette miatt Terhelt1 ellen indult büntető ügyben a Fővárosi Törvényszék 2025. április 24. napján kihirdetett 18.B.219/2024/30. számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlott cselekményét testi sértés büntette kísérletének [Btk. 164. § (1) (8) bekezdés 1. fordulat] minősíti.

A vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetést 1 (egy) év 6 (hat) hónapra súlyosítja.

A bűnjeljegyzék szám helyesen: T-371/2023.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

[1] A Fővárosi Törvényszék a 2025. április 24. napján megtartott nyilvános tárgyaláson meghozott 18.B.219/2024/30. számú ítéletével Terhelt1 vádlottat bűnösnek mondta ki testi sértés büntetében [Btk. 164. § (1) (3) bekezdés]. Ezért 1 év börtön végrehajtási fokozatú szabadságvesztésre ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 2 év próbaidőre felfüggesztette. Rendelkezett a szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetén a feltételes szabadságra bocsátás időpontjáról, a bűnjelek sorsáról, valamint kötelezte a vádlottat a 449.801.- Ft bűnügyi költség megfizetésére.

[2] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyész jelentett be fellebbezést a tárgyaláson a vádlott terhére súlyosításért, a váddal egyező tényállás és jogi minősítés érdekében a szabadságvesztés büntetés tartamának növelése, a szabadságvesztés próbaidőre történő felfüggesztésére vonatkozó rendelkezés mellőzése, valamint közügyektől eltiltás mellékbüntetés kiszabása érdekében.

[3] A vádlott a tárgyaláson indoklás nélkül, míg a védő enyhítés miatt élt fellebbezéssel.

[4] A Fővárosi Főügyészség Büntetőbírószági Ügyek Osztálya Bf.3114/2023/29. számú indokolt fellebbezésében arra mutatott rá, hogy az elsőfokú bíróság a vádtól eltérően nem állapította meg, hogy a sértettnek a vádlotti bántalmazás következtében életveszélyes sérülései keletkeztek, illetve, hogy a halálos szövődmény elmaradása csupán a véletlennek, valamint a sértett szervezeti adottságainak volt köszönhető.

[5] Az ügyészség kiemelte, hogy a bíróság elfogadta az orvosszakértő tárgyaláson tett nyilatkozatát, aki ekkor lényeges részletekben módosította az írásban tett szakértői véleményét, kifejtve, hogy a sértett kapcsán az életveszélyes sérülés nem értelmezhető orvosszakértőileg, életveszélyes állapot pedig nem állapítható meg. A szakértő szerint az eredmény elmaradásának okaként a „véletlen” nem orvosszakértői fogalom. A véletlen helyett minden esetben konkrét akadály kimutatása szükséges.

[6] Az ügyészi álláspont szerint az orvosszakértő tárgyaláson tett nyilatkozata - szakértői véleményének a fentiekre vonatkozó módosítása - nem fogadható el a tényállás alapjául, mivel megfelelő indokolással nem volt alátámasztva. A szakértő ugyanis egy új módszertani levélben foglaltakra hivatkozott, amelyben - előadása szerint - egyértelműsítésre kerültek az életveszéllyel kapcsolatos fogalmak.

[7] Az ügyész a fellebbezésében arra mutatott rá, hogy az új módszertani levél a szakértő által is hivatkozottan egy kamarán belüli szakértői csoport által kimunkált, aláírt, majd kiadásra a kamara elé benyújtott változat, de tartalma nem ismert, közzétételre nem került. Maga a szakértő is mint egy jövőbeni módszertani levélre utalt: „az életveszélyes állapotnak a megfogalmazása az új módszertani levélben is így fog történni”, „az új módszertani levél szerint nem lesz megkülönböztetve a közvetett és közvetlen életveszélyes állapot”.

[8] Az életveszélyes sérülést vagy akár annak a véletlen okból történő elmaradását, a véletlen kifejezést az orvosszakértői szakma eddig aggálytalanul és töretlenül alkalmazta. Az „életveszélyes sérülés” vagy „véletlenül múlt” megállapítás aggályossá válására vagy szakmaiatlanságára a szakértő magyarázatot nem adott, nem támasztotta alá kellő szakértői érveléssel szakértői véleményének módosítását, vagyis döntően azt, hogy az „új módszertani levél”, amelyre más, ezzel párhuzamosan folyó ügyekben más szakértő egyébként nem is hivatkozott, mennyire szolgálhat alapul eltérő szakértői megállapításokra, az valóban a szakértői kamara jelenlegi egységes szakmai álláspontját tükrözi-e.

[9] A fellebbezés indoklása szerint az írásban előterjesztett szakértői véleményben kimunkáltak alapul vételével a váddal egyezően tényállás megállapítása, a vádlott bűnösségének életveszélyt okozó testi sértés büntetében való kimondása az indokolt.

[10] Az ügyészség súlyosabb minősítés esetén a vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés tartamának oly mértékű lényegesen súlyosítását indítványozta, amely esetén

a végrehajtás felfüggesztése már törvényileg kizárt. Ehhez a tartamhoz igazodóan kérte a közügyektől eltiltás mellékbüntetés kiszabását is.

[11] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.516/2025/4. számú átiratában fenntartotta vádhatósági fellebbezést.

[12] Utalt arra, hogy az elsőfokú ítélet felülbírálata - mivel az ügyészi fellebbezés nem a Be. 583. § (3) bekezdése szerint került bejelentésre - a Be. 590. § (1) és (2) bekezdése értelmében teljes körű.

[13] Az ügyészi álláspont szerint az előterjesztett perorvoslati nyilatkozatok a Be. 599. § (2) bekezdés a.) pontja szerinti nyilvános ülésen bírálhatóak el, közölte, hogy a nyilvános ülésen nem vesz részt.

[14] Rámutatott arra, hogy az elsőfokú bíróság perrendszerű eljárásában ügyfelderítési kötelezettségét teljesítette, a bűnügyben releváns bizonyítékokat vizsgálta, azokat egyenként és együttesen értékelve - a vádlott védekezése mellett - állapította meg az ítéleti történeti tényállást.

[15] A törvényszék a bizonyítékok számba vétele során figyelemmel volt a tárgyaláson meghallgatott igazságügyi orvosszakértő megváltoztatott szakvéleményére, amely egy olyan szakértői kamarai dokumentumra hivatkozik, amely jelen idő szerint nem kihirdetett, nem nyilvános és tartalmában meg sem ismerhető.

[16] A fellebbviteli főügyészség álláspontja szerint az ítéleti tényállás a Be. 592. § (2) bekezdés b.) pontja szerint hiányosan került rögzítésre, mely megalapozatlansági ok a Be. 598. § (1) bekezdés a.) pontja alapján ítéltáblai eljárással kiküszöbölhető.

[17] Ennek keretében - figyelemmel az igazságügyi orvosszakértőnek a 28. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 5-6. oldalán kérdésekre adott nyilatkozatára is - az ügyészség indítványozta az ítéleti történeti tényállás kiegészítését azzal, hogy a sértett életveszélyes sérülései bekövetkeztének elmaradása, a sértett elhárító mechanizmusának hiányában, a sértett testi adottságain alapult.

[18] Véleménye szerint a rögzített tényállás alapján a bíróság okszerű következtetést vont a vádlott elkövetéskori eventuais szándékára és azon keresztül a bűnösségére. Azonban a jogkérdés kapcsán tévedett az ítélete 58. pontjában, amikor a vádlotti cselekvőség eredményéhez, mint minősítő körülményhez kapcsolódóan azt rögzítette, hogy a vádlottat a Btk. 9. §-ának megfelelően gondatlanság terhelte. Az ügyész jogi álláspontja szerint a vádlott elkövetéskori tudattartalma mindvégig eshetőleges szándékú volt, nem csak a támadó magatartása, tettelegessége kifejtésekor, hanem annak véghezvitele során annak várható eredménye körében is, amelybe belenyugodva cselekedett.

[19] A tárgyaláson eljáró orvosszakértőnek - nyilatkozata szerint - az életveszélyes állapotot kellett vizsgálnia, azonban a Btk. 164. § (8) bekezdés I. fordulata minősítő

körülményként az életveszélyes sérülést nevesíti. Az ügyészi álláspont szerint az életveszélyes állapot elmaradása az életveszélyes sérülés reális lehetőségét nem zárja ki. Utalt arra a köztudomású tényre, miszerint az ítéleti tényállásban is szereplő koponyalapot érintő törés, az agyállomány zúzódása, illetve a keményburok alatti vérgyülem, bevérzés eredményezhet életveszélyt. Ezért az elkövető eredményre kiterjedő eventuais szándéka mellett a vád tárgyává tett testi épség elleni büntett kísérlete megállapításának van helye a 3/2013.BJE I/B/4. pontjában kifejtettek szerint

[20] Indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla a Fővárosi Törvényszék 18.B.219/2024/30. sorszámú ítélete történeti tényállását egészítse ki, majd az ügydöntő határozatot a Be. 606. § (1) bekezdésének megfelelően változtassa meg. Ennek keretében a vádlott elbírált bűncselekményét minősítse a Btk. 164. § (1) bekezdésébe ütköző és a (8) bekezdés I. fordulata szerint minősülő életveszélyt okozó testi sértés büntette kísérletének és a vádlottal szemben súlyosításul szabjon ki felemelt tartamú, a Btk. 37. § a./ pontja szerinti börtön fokozatú végrehajtandó szabadságvesztést és a Btk. 61. § és 62. §-ának megfelelő közügyektől eltiltást, mint a Btk. 33. § (2) bekezdésében nevesített mellékbüntetést.

[21] Nem vitatta, hogy a vádlott a törvénnyel első ízben került összeütközésbe, de az indítványát azzal indokolta, hogy a kultúrált társadalmi együttélés szabályait figyelmen kívül hagyó vádlottal szemben a Btk. 79. §-ában meghatározott büntetési célok maradéktalan elérésre érdekében a törvényi minimumot meghaladó joghátrány kiszabása szükséges. Ebből következően a büntetés enyhítését célzó védelmi fellebbezések nem foghatnak helyt.

[22] A vádlott védője a fellebbezését írásban megindokolta.

[23] Azt fejtette ki, hogy nincs szükség az elsőfokú ítéleti tényállásnak a vádhatóság szerinti kiegészítésére, mert a javasolt tényálláskiegészítés a bizonyítékokból nem levezethető, ráadásul ellentétes a tárgyaláson meghallgatott igazságügyi orvosszakértő egyértelműen rögzített álláspontjával. A szakértő természettudományos módszerekkel nem tudta megmondani, hogy mikor következett be az eszméletvesztés, volt-e reflexszerű védekező, tompító mechanizmus, és nem tudott olyan, a sérülésmechanizmusban azonosítható „akadályt” kimutatni, amely megmagyarázná, hogy miért nem alakult ki súlyosabb következmény. Ebből következően a sértett „szervezeti adottságaira”, mint determináló okra való utalás nem tény, hanem hipotézis; a büntető ítélet tényállása azonban nem épülhet hipotézisekre.

[24] Az ügyészi fellebbezés nem mutatott rá olyan mérlegelési hibára vagy bizonyíték-ellenességre, amely a tényállás megalapozatlanságát eredményezné, hanem a bizonyítékok alternatív értelmezését kínálja, és ebből kíván eltérő minősítést levezetni.

[25] A védelem kifejtette azt, hogy a tárgyaláson a szakértő nem „visszavonta” a szakvéleményt, hanem annak vitatott, kifejezetten értékelő jellegű részeit pontosította. A szakértő nem tartotta fenn a „véletlen” és a „szerencse” fordulatot, ezért azt a véleményből elhagyta. Illetve az „életveszélyes sérülés” fogalma igazságügyi orvosszakértői módszerekkel önmagában nem értelmezhető, hanem kizárólag az ebből adódó, objektív ismérvekkel leírható életveszélyes állapot vizsgálható. A szakértő ennek alapján rögzítette: a sértettnél a sérülésekkel összefüggésben életveszélyes állapot nem állt fenn.

[26] A védelem álláspontja szerint az elsőfokú bíróság jogszerűen támaszkodott a tárgyaláson közvetlenül meghallgatott szakértő nyilatkozataira. A bíróság nem „a nem nyilvános dokumentumot” értékelte, hanem a szakértő által vállalt, tárgyaláson kontrollált szakmai álláspontot és a rendelkezésre álló orvosi iratanyag alapján levonható következtetéseket.

[27] Az elsőfokú ítélet helyesen rögzítette, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékok szerint semmilyen külső erő, tereptárgy, más személy beavatkozása nem mérsékelte az esés következményeit, és elhárító mozdulat sem volt azonosítható. Ebből a bíróság helytállóan vont le azt a következtetést, hogy a vádlotti magatartás objektív alkalmassága a bekövetkezett eredményre korlátozódott; a „súlyosabb” eredmény pusztán elvi lehetősége nem teszi a cselekményt alkalmassá életveszélyes állapot előidézésére, különösen akkor, ha a bizonyítékok alapján nincs olyan további körülmény, amelyből arra lehetne következtetni, hogy a vádlott a támadást kifejezetten életveszélyes módon hajtotta végre, vagy hogy a sértett életveszélyes állapotba került volna.

[28] A védelem álláspontja szerint az elsőfokú bíróság következtetése dogmatikailag helyes volt. Az eshetőleges szándék akkor állapítható meg, ha az elkövető a következmény bekövetkezésének lehetőségét előre látja, és e lehetőségbe belenyugszik. A bizonyítás alapján a vádlott magatartása egyetlen öközlítésre korlátozódott, amely a sértett arcát érte, a súlyosabb sérülések pedig a sértett hátra esése során bekövetkezett fejsérülésből származtak. E mechanizmus kapcsán a vádlott oldalán legfeljebb az állapítható meg, hogy felismerhette a konfliktus eskalációjának és a sérülésokozásnak a kockázatát, de az életveszélyes állapot előidézéséhez szükséges belenyugvás nem bizonyított.

[29] A minősítés súlyosításához az ügyésznek nem elegendő azt állítania, hogy a koponyalapot érintő törések általában okozhatnak életveszélyt, hanem azt kell bizonyítania, hogy a vádlott e konkrét eseménysorban előre látta és elfogadta az életveszélyes állapot bekövetkezésének reális lehetőségét.

[30] Mivel ilyen bizonyíték nincs, mindezekből következően nem állapítható meg a Btk. 164. § (8) bekezdés I. fordulata szerinti életveszélyt okozó testi sértés bűntette kísérlete sem.

[31] A kísérlet megállapításához nem elegendő annak utólagos valószínűsítése, hogy „lehetett volna” súlyosabb következmény is; a kísérlet feltételezi, hogy az elkövető a törvényi tényállás megvalósítására közvetlenül irányuló cselekményt tanúsított, és a súlyosabb eredmény elmaradása olyan okra vezethető vissza, amely a cselekmény befejezését vagy eredményességét akadályozta. A jelen ügyben az elsőfokú bíróság helyesen mutatott rá: a bizonyítékok alapján sem elhárító mechanizmus, sem külső akadály, sem más személy beavatkozása nem volt igazolható, amely a súlyosabb eredményt „megakadályozta” volna; ezzel összhangban a szakértő sem tudott olyan objektív tényezőt megjelölni, amely a kimenetelt érdemben „tompította” volna. Ilyen bizonyítási helyzetben a kísérlet dogmatikai feltételei hiányoznak.

[32] A védő indokolatlannak tartotta a végrehajtandó szabadságvesztés és a közügyektől eltiltás kiszabását és utalt az elsőfokú bíróság részéről feltárt bűnösségi körülményekre.

[33] Fenntartotta, hogy a felfüggesztett szabadságvesztés megfelelő szankció, azonban az időmúlásra és az elsőfokú ítéletben is rögzített nyomatékos enyhítő körülményekre tekintettel indokolt a szabadságvesztés tartamának mérséklése, illetve a próbaidő rövidítése.

[34] A nyilvános ülésen részt vevő ügyész fenntartotta az írásbeli indítványát.

[35] A vádlott védője a nyilvános ülésen az írásbeli észrevételével azonos lényegi tartalommal adta elő a perbeszédét.

[36] A vádlott az utolsó szó jogán kifejtette, hogy 19 évesen követte el a cselekményét, azóta élete pozitív irányba fordult, felsőfokú továbbtanulási szándékáról számolt be.

[37] A fellebbezések közül a minősítést változtatást és a súlyosítást célzó ügyési fellebbezés vezetett eredményre.

[38] A másodfokú bíróság a Be. 590. § (1) és (2) bekezdése alapján az azt megelőző bírósági eljárással együtt teljes terjedelmében felülbírálta a kétirányú fellebbezésekkel megtámadott elsőfokú ítéletet, figyelemmel az ügyési jogorvoslati nyilatkozat tényállást támadó és eltérő minősítést is célzó tartalmára. Ennek során az ítélet megalapozottságát, az ítéletnek a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására, intézkedés alkalmazására vonatkozó rendelkezéseit, valamint az indokolás helyességét és az eljárási szabályok megtartását a bíróság arra tekintet nélkül bírálja felül, hogy ki, milyen okból fellebbezett.

[39] A másodfokú bíróság a felülbírálat során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság eljárása során nem követett el olyan eljárási szabálysértést, amely a Be. 607. § (1) bekezdése, a Be. 608. § (1) bekezdése, valamint a Be. 609. § (1) bekezdése alapján az ítélet hatályon kívül helyezését eredményezné. Az érdekeltek eljárási szabálysértésre nem is hivatkoztak.

[40] A törvényszék a perrendi szabályokat legnagyobbbrészt betartva folytatta le a bizonyítási eljárást, néhány kisebb súlyú eljárási szabálysértés kivételével.

[41] Kisebb, de az érdemi felülbírálatot a legcsekélyebb mértékben sem befolyásoló eljárási hibaként értékelhető, hogy a törvényszék nem döntött valamennyi, a védelem által előterjesztett bizonyítási indítványról.

[42] Az elsőfokú bíróság elutasította ugyan a védői bizonyítási indítványt (28. számú jkv. 2. oldal), ami egy „terhelt1 nevű úr” és orvosszakértő kirendelésére vonatkozott, de ennek indokát nem adta sem az ítélet szóbeli indoklásában, sem az írásbafoglalt ítéletben.

[43] A Be. 561. § (3) bekezdés f./ pont szerint az ügydöntő határozat indokolása tartalmazza a határozat egyéb rendelkezéseinek és az indítványok, így különösen a bizonyítási indítványok elutasításának indoklását, az alkalmazott jogszabályok megjelölésével.

[44] A törvényszék részben eleget tett a Be. 163. § (2) és (3) bekezdésben rögzített tényállás tisztázási kötelezettségének.

[45] Nem jelentette ezen kötelezettség sérelmét a védő részéről előterjesztett terhelt1 nevű személy felkutatásának és tanúkénti meghallgatásának, valamint a védő által - pontosan meg nem jelölt szakirányú - igazságügyi szakértő kirendelésére vonatkozó indítvány elutasítása. A cselekmény elbírálása szempontjából ezen indítványok érdemi jelentőséggel nem bírtak.

[46] Mindezekre figyelemmel a törvényszék helytállóan utasította el a - fenti másodfokú bíróság részéről adott indoklással kiegészített - védői bizonyítási indítványt.

[47] A vádlott, a tanúk és a szakértő eljárásjogi figyelmeztetése precízen, pontosan, szabályszerűen megtörtént.

[48] Az elsőfokú bíróság tárgyalás anyagává tette az okiratokat, hasonlóképpen ismertette az igazságügyi orvos- és elmeorvosszakértői véleményeket. Egyúttal igen körültekintően járt el akkor is, amikor tárgyaláson is meghallgatta az orvosszakértőt a sértett sérüléseinek keletkezése kapcsán a Be. 529. § (1) és (2) bekezdésben foglalt rendelkezéseket betartva a (28. számú jkv.).

[49] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás lényegében megalapozott volt, annak kisebb, a Be. 592. § (2) bekezdés a.) és c.) pontjából (a tényállás hiányosságából és iratellenességből) eredő részbeni megalapozatlansági hibája a másodfokú eljárásban a Be. 593. § (1) bekezdés a.) pontja értelmében az ügyiratok alapján kiküszöbölhető volt.

[50] a [6] bekezdés utolsó mondatát azzal egészíti ki, hogy a sértett szorosan a vádlott elé lépett és anélkül, hogy támadólag lépett volna fel, rákiabált,

[51] a [8] bekezdést azzal pontosítja, hogy a sértett nyakszirtecsontjának baloldali része és a baloldali mastoid sejtrendszer is sérült,

[52] a [9] bekezdést követően beilleszti, hogy az elszenvedett sérülésekkel összefüggésben életveszélyes állapot is bekövetkezhett volna. Ennek elmaradása a sértett elhárító mechanizmusának hiányában szervezeti adottságain múlott.

[53] Az így kiegészített és módosított tényállás már mindenben hiánytalan és pontos, így a Be. 593. § (3) bekezdése értelmében a másodfokú eljárásban is irányadó volt.

[54] Az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségét a Be. 561. § (3) bekezdés d./ pontjában írtak szerint az ítéletben teljesítette, bemutatta a rendelkezésre álló bizonyítékokat, és állást foglalt a tekintetben, hogy mely bizonyítékokra alapozta a tényállás egyes megállapításait.

[55] A törvényszék az ügy eldöntése szempontjából lényeges személyi és tárgyi jellegű, közvetlen és származékos bizonyítékokat megvizsgálta, azokat egyenként és összességükben a logika és az észszerű gondolkodás szabályai szerint értékelte. Figyelemmel volt a vádlott bűncselekményt tagadó, jogos védelmi helyzet fennállására hivatkozó védekezésére. Vallomásait összevetette a tanúk vallomásaival, illetve az igazságügyi szakértői bizonyítás anyagával, a rendőri jelentésben írtakkal. A törvényszék mérlegelő tevékenysége kimerítő volt, az abban foglaltakkal a másodfokú bíróság is egyetértett. A védelmi perorvoslat nem hozott fel olyan körülményt, amely észszerű kételyeket támasztana az elsőbírósági mérlegeléssel szemben. Ráadásul a védő az írásbeli beadványában a jogos védelemre vonatkozó vádlotti védekezés törvényszéki elvetése kapcsán már észrevételt vagy indítványt sem tett, sőt az elsőfokú ítélet helytálló megállapításai mellett érvelt.

[56] A törvényszék bizonyítékértékelő tevékenysége csak kisebb mértékben igényelt kiegészítést a tényállás kapcsán.

[57] A táblabíróság leszögezi, hogy az ítélet egységes egész, ezért a másodfokú bíróságnak - esetleges elsőfokú határozatszerkesztési hiba folytán - van lehetősége korrigálni az elsőfokú ítélet szerkezetét akként, hogy egyes elsőbírói megállapításokat áthelyez az ítéletszerkesztési elveknek megfelelően az indoklásból a tényállásba vagy fordítva

[58] Az elsőfokú bíróság az ítélet indoklásában - [40] bekezdés - rögzítette azt, hogy a sértett szorosan a vádlott elé lépett és anélkül, hogy támadólag lépett volna fel, rákiabált. Mivel az ítélet egységes egész, ezért a másodfokú bíróság az indoklás ezen részét a tényállás [6] bekezdésbe illesztette.

[59] A szakértői véleményt az elsőfokú bíróság is elfogadta, ezzel a döntésével a táblabíróság is egyetértett. Hiszen a Be. 197. § (1) bekezdés értelmében a szakvélemény aggálytalanul elfogadható volt, mert fogyatékoságban nem szenvedett, tartalmazta a jogszabályban előírt kötelező tartalmi elemeit, egyértelmű volt, önmagával, illetve a szakértő rendelkezésére bocsátott adatokkal nem volt ellentétes, illetve a helyességéhez nyomatékos kétség sem fért.

[60] Mivel az orvosszakértői vélemény szerint a sértett nyakszirtecsontjának baloldali része és a baloldali mastoid sejtrendszere is sérült, ezért a táblabíróság ezzel a megállapítással az ítélet [8] bekezdését kiegészítette.

[61] Az aggálymentes orvosszakértői vélemény alapján - a fellebbviteli ügyészi indítvány elfogadásával - a másodfokú bíróság kiegészíthetőnek látta az ítéleti [9]

bekezdésének történeti tényállását azzal, hogy az elszenvedett sérülésekkel összefüggésben életveszélyes állapot is bekövetkezhetett volna. Ennek elmaradása a sértett elhárító mechanizmusának hiányában szervezeti adottságain múlott.

[62] A táblabíróság nem osztotta a védő írásbeli észrevételében kifejtetteket (3. oldal), miszerint az életveszélyt okozó testi sértés büntettének kísérlete sem valósult meg. Éppen az elsőfokú bíróság által elfogadott orvosszakértő igazolta ennek megállapíthatóságát, ugyanis az erre irányuló kifejezett bírói kérdés alapján - „az elszenvedett sérülésekkel összefüggésben életveszélyes állapot, halálos szövődmény is bekövetkezhetett volna, ennek elmaradása nevezett szervezeti adottságain, illetve a véletlenül múlt” - válaszolta a szakértő azt, hogy ezen véleményéből csak a „véletlen” korábbi szakértői véleményrész nem tartja fenn.

[63] A védő a másodfokú bírósághoz beadott észrevételében és a nyilvános ülésen már nem hivatkozott a jogos védelemi helyzetre.

[64] Ekörben a táblabíróság egyetértett azzal, hogy a törvényszék elvetette a vádlottnak az elsőfokú eljárásban adott jogos védelemre vonatkozó védekezését.

[65] A bántalmazás módjára, intenzitására, irányítottságára vonatkozó elsőbírói megállapítások az orvosszakértői véleményen alapultak, melyet a fentiek szerint a tanúk vallomásai, és az OMSZ esetlap, egyéb kórházi orvosi dokumentáció adatai is alátámasztottak.

[66] Mind az elsőfokú bizonyítási eljárás, mind az ügyészi vádbeszéd részét képezte a Magyar Igazságügyi Szakértői Kamara korábbi 16. számú és a bizonyítási eljárás során még kiadásra nem került, ám a tárgyaláson meghallgatott szakértő részéről figyelembe vett 1/2025. számú Módszertani levele (a testi sérülések és az egészségsértés igazságügyi orvosszakértői véleményezéséről) és annak értelmezéséből fakadó problémák.

[67] A módszertani levelek fontos szerepet játszanak a jogi eljárásokban, mivel segítenek a szakértőknek a pontos és megbízható vélemények kialakításában, amelyek alapvető jelentőséggel bírhatnak a bírósági döntésekben. Nemcsak a jogalkalmazóknak, hanem a szakértőknek is elvitathatatlan joga a korábbi szakértői szakmai gyakorlat változtatása, ha azt a legújabb tudományos, klinikai ismeretek és a legjobb gyakorlat indokolja.

[68] Figyelemmel azonban az egységes jogalkalmazói véleményekre a másodfokú bíróság azt is le kívánja szögezni, hogy a szakértői módszertani levelek, így az említett módszertani levél nem minősül jogforrásnak és semmilyen közjogilag értelmezhető, a bíróságok számára követendő jogi normának sem. A módszertani levél címzettjei az érintett szakértők. Az kizárólag a szakértők számára, a szakértői tevékenységüket érintően tartalmaz ajánlást.

[69] Ehhez képest az adott kérdéskör büntetőjogi megítélését illetően a bíróságok a büntető törvény anyagi jogi rendelkezéseihez és azt a bíróságok számára kötelező erővel értelmező 3/2013. számú Büntető jogegységi határozathoz vannak kötve. Mint ahogy azt a

bírói gyakorlat már jó ideje kimunkálta, a szakértői és a bírói kompetencia nem keverhető össze. A szakértő a történeti tényállás alapjául szolgáló, különleges szakértelmet igénylő tények megítélése tekintetében szakvéleményt terjeszt elő. A bíró erre is figyelemmel a ténymegállapítási folyamatot követően a tények jogi értékelését végzi el. Sem a szakértő nem foglalhat állást jogkérdésben (pl. kísérletnek minősít egy emberi magatartást), sem a bíró nem foglalhat állást különleges szakértelmet igénylő ténykérdésben.

[70] Tehát a kísérlet alapjául szolgáló, szakértői bizonyítást igénylő tények tekintetében a szakértő véleményének van relevanciája, míg az ebből a kísérletre levont jogkövetkeztetés nem szakkérdés, hanem bírói kompetencia.

[71] Egyetértett a másodfokú bíróság azon elsőbírói érveléssel, hogy az írásbeli szakvélemény jelentős tárgyalási módosítása ellenére a módosított szakértői vélemény ellentmondásmentes volt, így arra megnyugtató ítéleti tényállást lehetett alapítani.

[72] A tárgyaláson (28. számú jkv. 4. oldal) módosított szóbeli orvosszakértői vélemény alapja, az írásbeli vélemény előterjesztését követően 2025. július 22. napjával hatályba lépő 1/2025. számú Módszertani levél, a testi sérülések és az egészségsértés igazságügyi orvosszakértői véleményezéséről a büntetőeljárásban volt.

[73] A szakértő kifejtette, hogy a kiadás alatt álló Módszertani levél ismeretében és erre figyelemmel módosította az írásban benyújtott véleményét.

[74] A másodfokú felülbírálat során a Módszertani levél hatályosult, ekként a táblabíróság már ennek figyelembevételével értékelte a szakértő által elmondottakat.

[75] A szakértő a tárgyaláson leszögezte (28. számú jkv. 4. oldal), hogy a sértett az elszenvedett fejsérülése ellenére nem volt életveszélyes állapotban. Ezzel az ítéleti ténymegállapítással a másodfokú bíróság is egyetértett.

[76] Azonban a szakértő a tárgyaláson - a módszertani levél alapján - csak annyiban módosította az írásbeli szakvéleményének 4. pontját, miszerint a „véletlen és a szerencse orvosszakértőileg nem megfogalmazható. Ezt a részt kivenném a szakvéleményemből”. Ugyanezt megerősítette egy újabb bírói kérdésre: „a véletlent semmiképpen nem tartom fenn”.

[77] Mivel ez a módosítás egy összetett mondat utolsó tagmondatára vonatkozott, így az írásbeli szakvélemény ezt megelőző mondatrészeit nem érintette, vagyis a szakértő a véleményének módosítással nem érintett részét változatlan tartalommal fenntartotta, ami a következő volt: „az elszenvedett sérülésekkel összefüggésben életveszélyes állapot, illetőleg halálos szövődmény is bekövetkezhett volna, ennek elmaradása a nevezett szervezeti adottságán múlt”.

[78] —Hozzáteszi a táblabíróság, hogy a szakértő az írásbeli véleményében még ezt megelőzően is leszögezte: „a nevezett sérüléseivel összefüggésben életveszélyes állapotba

nem került, az életveszélyes állapot lehetősége a sérülésekből eredően állt fenn, erre tekintettel felajánlották a nevezettek a kórházi megfigyelését is, melyet ő visszautasított”.

[79] A védő az írásbeli észrevételében félreértelmezte a szakvélemény tartalmát.

[80] A tényállás kismértékű kiegészítése - sértett nyakszirtecsontjának baloldali része és a baloldali mastoid sejtrendszere sérült - azért volt szükséges az orvosszakértői vélemény alapján, mert a tényállás nem tartalmazta azt a sérült anatómiai régiót, amelyre az orvosszakértői vélemény egyébként kitért.

[81] A törvényszék a okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére. Nem volt észlelhető olyan körülmény, mely a terhelt felmentését vagy az eljárás megszüntetését tette volna szükségessé.

[82] A törvényszék azonban tévedett a cselekmény jogi minősítésében, mert az nem felel meg az anyagi jognak.

[83] A vádlott cselekvősege a Btk. 164. § (1) bekezdés, (8) bekezdés 1. fordulata szerint minősülő, figyelemmel a Btk. 10. § (1) bekezdésére életveszélyt okozó testi sértés büntette kísérletének minősül.

[84] Az Alaptörvény 25. cikk (2) bekezdése rögzíti, hogy a rendes bírósági szervezet legfőbb szerve a Kúria, amely biztosítja a rendes bíróságok jogalkalmazásának egységét, a rendes bíróságokra kötelező jogegységi határozatot hoz. A jogegységi határozat pedig a bíróságokra kötelező, így a jogszabály értelmezése során az semmiképpen nem hagyható figyelmen kívül [12/2001. (V. 14.) AB határozat, 42/2015. (XI. 14.) AB határozat], melyből következően a jogi indoklás hiányos, ha a bíróság nem ismerteti az adott jogkérdést érintő jogegységi határozatot vagy a Kúria alkalmazható testületi állásfoglalásait. Éppen ezért indokolt a Kúria 3/2013. Büntető jogegységi határozatának felhívása, hiszen az ebben foglalt iránymutatás szerint a szándék megállapításánál az elkövetéskori tudattartalomra vonatkozó következtetést a kívülvilágban megnyilvánuló és megismerhető, részben tárgyi, részben alanyi jellegű tényekből kell levonni.

[85] Mindamellett a terhelt önhibából eredő és ezért a büntetőjogi felelősség alól a Btk. 18. §-a értelmében nem mentesítő ittas állapota folytán az alanyi körülményeket is a tárgyi tényezők oldaláról kell megítélni, ezért a III. számú Büntető Elvi Döntés felhívása is indokolt (BH2009.3., Kúria Bfv.I.1276/2022/6.).

[86] A vádlott terhére rótt bűncselekmény jogi minősítése során a törvényszék - helyesen - vizsgálta a terhelt elkövetéskori konkrét tudattartalmát, nevezetesen azt, hogy a szándéka a sértett életének veszélyeztetésére vagy kizárólag testi sérülés okozására irányult-e. Azonban a táblabíróság a cselekmény minősítéséhez kapcsolódó törvényszéki végkövetkeztetést már nem osztotta.

[87] Az események menetében a fordulópont akkor következett be, mikor a pusztán kölcsönös lökdösődésben kimerülő konfliktushelyzetben a sértett a vádlott felé fordulva provokatív megjegyzést tett neki, majd ezt követően a vádlott közepes erővel váratlanul megütötte a sértettet.

[88] Mivel a vádlott nem volt jogos védelmi helyzetben, egyáltalában megtámadotti helyzetben sem, ezért a helyzetnek a túllépése, vagy valamilyen okból fel nem ismerése vagy félreismerése sem jöhet szóba.

[89] A kifejtett erőbehatás, a célzott testtájk, az okozott súlyos sérülés, valamint a vádlott által a cselekményt követően tanúsított közömbös magatartás tükrében a szándékosság nem vonható kétségbe.

[90] Az életveszélyt okozó testi sértés büntette eredménybűncselekmény, ahol az elkövető szándéka a bántalmazással együtt járó testi sértésre terjed ki és magatartásával okozati összefüggésben az életveszélyes állapot, mint eredmény bekövetkezik. Az életveszélyes állapot megítélése igazságügyi orvosszakértői kompetenciába tartozó szakkérdés. Jelen ügyben az ittas sértettnél - az elesését követően keletkezett koponyasérüléssel - életveszélyes állapot nem alakult ki.

[91] Az vitathatatlan, hogy az erőbehatással okozott sérülés és sértetti egészségi állapot véleményezése orvosszakértői kérdés. Azonban a terhelt elkövetéskori konkrét tudattartalmának vizsgálata és az abból fakadó megállapítás már bírói kompetencia, nevezetesen az, hogy a terhelt szándéka milyen testi sérülés okozására irányult.

[92] Ezt a törvényszék nem kellő körültekintéssel vizsgálta a bűncselekmény jogi minősítése során.

[93] Az elkövető aktuális tudattartalmának és ezáltal szándékának megállapításakor az élet és az testi épség büntetőjogi védelméről szóló 3/2013. Büntető jogegységi határozatban foglalt iránymutatás alkalmazásánál a terhelt önhibából eredő és ezért a büntetőjogi felelősség alól a Btk. 18. §-a értelmében nem mentesítő ittas állapota folytán az alanyi körülményeket is a tárgyi tényezők oldaláról kell megítélni.

[94] A tárgyi tényezők körében a bizonyítás eredményeként leszögezhető, hogy tipikus utcai bántalmazás történt: a vádlott egy vitát követően, revansból egy ízben megütötte a sértettet. A szakvélemény alapján az elszenvedett sérülésekkel összefüggésben életveszélyes állapot is bekövetkezhett volna. Ennek elmaradása a sértett szervezeti adottságain múlott.

[95] A cselekményt kiváltó indítók (motívum), az ok nélküli sértetti provokáció és az ebből fakadó nyilvánvaló felzaklatott vádlotti állapot volt.

[96] A sérülés helye következtetési alap a vádlotti tudattartalomra. Köztudomású tény, hogy a koponya olyan anatómiai terület, amely életfontosságú szervet rejt. Ha ezt direkt vagy indirekt ütés éri, akár életveszélyes sérülés, akár halál is bekövetkezhethet. Kétséget kizáróan

megállapítható, hogy a vádlottnak tudnia kellett, hogy a sértett ittas volt. Emiatt tisztában kellett lennie azzal az elsőfokú bíróság által is megállapított köztudomású ténnyel, hogy az ittas állapotban lévő személy, különösen a váratlan ütestől és annak erejétől könnyebben egyensúlyt veszíthet, ezáltal egyensúlyát veszítve eleshet, és fejsérülést is szenvedhet.

[97] Emiatt azonban nem a gondatlanság terhelte.

[98] A vádlott szándéka már a fejre mért közepes erejű ütés révén is testi sértés okozására irányult. Ebben egyenes szándékkal cselekedett.

[99] A vádlottnak és sértett a történeti tényállásban részletezett magatartására/konfliktushelyzetére, annak előzményeire, sértett megsérüléséhez vezető eseménysor részmozzanataira, e folyamat során tanúsított vádlotti és sértetti magatartásra, az erőbehatás mértékére, a megcélzott testtájékra, a sértett ittaságára, a sértett megsérülését követő vádlotti eljárásra, a segélykérés hiányára, a helyszínről való gyors eltávozásra, a vádlotti magatartás következtében előállt sértetti sérülésekre, az eset valamennyi körülményét figyelembe véve reálisan bekövetkezhető közvetlen életveszéllyel járó állapot lehetőségére is, mindezekből egyértelműen az következik, hogy vádlott tudata az életveszélyes állapot bekövetkezésének a reális lehetőségét is átfogta és abba belenyugodva cselekedett a sértett megütésekor.

[100] A fent részletezett Kúria 3/2013. Büntető jogegységi határozatában foglaltak szem előtt tartásával a testi épség megsértésére a vádlottat egyenes, az életveszélyes eredmény tekintetében pedig - osztva a vádhatósági álláspontot - az eshetőleges szándék vezette. Vagyis nem volt elfogadható a védelem azon írásbeli észrevételében kifejtett jogi álláspont (3. oldal), hogy vádlott oldalán legfeljebb az állapítható meg, hogy felismerhette a konfliktus eskalációjának és a sérülésokozásnak a kockázatát, de az életveszélyes állapot előidézéséhez szükséges belenyugvás nem bizonyított. Tehát a vádlott e konkrét eseménysorban előre látta és elfogadta az életveszélyes állapot bekövetkezésének reális lehetőségét.

[101] A terhelt tudatában bizonyosan megjelent a sértett életveszélyes sérülésének a reális lehetősége, amely iránt közömbös maradt, hiszen még a helyszínt is elhagyta, orvosi segítséget nem hívott és a mentőket sem várta meg.

[102] A Btk. 10. § (1) bekezdés értelmében kísérlet miatt büntetendő, aki a szándékos bűncselekmény elkövetését megkezdi, de nem fejezi be.

[103] A kísérlet befejezett, mert a cselekmény valóban alkalmas volt az életveszélyes állapot bekövetkezésére. Ennek elmaradása a szakértő szerint a sértett szervezeti adottságain múltott.

[104] A vádlott cselekménye a Btk. 164. § (1) bekezdésébe ütköző és a (8) bekezdés 1. fordulat szerint minősülő életveszélyt okozó testi sértés büntettének a Btk. 10. § (1) bekezdése szerinti kísérletét valósította meg.

[105] A büntetés kiszabása körében irányadó körülményeket az elsőfokú bíróság hiánytalanul feltárta.

[106] Kisebb súllyal kerül értékelésre a kísérlet, mert a vádlott mindent megtett a cselekmény befejezése érdekében (56. Bk. III./1. pont).

[107] A bűnösségi körülmények alapján, azokat a cselekmény tárgyi súlyával is összevetve, a törvényszék helyesen, a Btk. 79. §-ában írt büntetési célokkal összhangban, a Btk. 80. §-a szerinti büntetési kiszabási elvek szem előtt tartásával választotta meg a büntetés nemét.

[108] A megváltoztatott minősítés alapján irányadó büntetési tétel 2 évtől 8 évig terjedő szabadságvesztésre változott.

[109] Részben erre tekintettel az ítéltábla egyetértett a fellebbviteli főügyészségi átirattal a tekintetben, hogy a törvényszék a szabadságvesztés tartamát az enyhítő körülményeknek túlzott jelentőséget tulajdonítva határozta meg.

[110] Azonban enyhítő körülmények sem teszi indokolttá a joghátránynak az ügyészi indítvánnyal összhangban történő emelését, még a súlyosabban minősülő cselekmény esetén sem.

[111] A bűncselekményben markáns kezdeményező szerepet játszó sértett, a fiatal felnőtt korú, a cselekményt megbánó vádlott, a büntetőeljárás mintegy három éve alatt tanúsított kifogástalan

[112] életvezetésre törekvés alapot ad a generális prevenciós büntetési cél teljes figyelembevételére.

[113] A másodfokú bíróság szerint a szabadságvesztés tartamának rendelkező részben foglalt, az elsőfokú bíróság érvelésével összhangban továbbra is a Btk. 80. (2) bekezdésben foglalt enyhítő szakasz alkalmazásával a törvényi minimumot el nem érő mértékű súlyosítása elegendő joghátrány a büntetési célok elérésére és az megfelel a büntetéskiszabási elveknek is.

[114] Ezt meghaladó emelés a cselekmény kísérleti szakban rekedése, a sértett megbocsátása, a vádlott megbánása és a fiatal felnőtt kora okán nem volt indokolt.

[115] A vádlott esetében a személyi körülményei alapján alaposan feltehető, hogy a büntetés célja annak végrehajtása nélkül továbbra is elérhető. Ezért a másodfokú bíróság a Btk. 85. § (1) bekezdés alapján a továbbiakban is próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés kiszabásával látta elérhetőnek a büntetési célokat, melynek a törvényszék részéről megállapított mértéke, még a megemelt büntetés ellenére is igazodott az enyhítő és súlyosító

körülményekhez. Ezért a táblabíróság a törvényszék által megállapított próbaidő mértékét változatlanul hagyta.

[116] A törvényszék - helyesen - az előzetes bírói mentesítés lehetőségét vizsgálta ugyan a Btk. 102. § (1) bekezdése alapján. Ezt a vizsgálatot a másodfokú bíróság kiegészíti az Alkotmánybíróság 8/2015. Ab határozatával, amely szerint a Btk. 102. § (1) bekezdése alkalmazásakor az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből fakadó alkotmányos követelmény, hogy a bíróság a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztése esetén hivatalból vizsgálja az előzetes bírói mentesítés lehetőségét, és arról az ítéletében rendelkezzen.

[117] Az érdemesség mérlegelése során több körülményt kell vizsgálni, így különösen a bűncselekmény tárgyi súlyát, a bűnösség fokát, az elkövető személyiségét, életvezetését, a bűncselekmény elkövetése és az elítélés ideje között tanúsított magatartását, a cselekményével okozott sérelem jóvátételét, a sértett felróható közrehatását.

[118] A vádlott által elkövetett bűncselekmény tárgyi súlya és a súlyosító körülmények nem teszi érdemessé őt arra, hogy előzetes mentesítésben részesüljön a táblabíróság részéről kiszabott joghátrány esetében sem.

[119] A szabadságvesztés végrehajtási fokozatának megállapítása törvényes, az elsőfokú bíróság e rendelkezések alapjául szolgáló törvényhelyet is pontosan jelölte meg, ahogyan a feltételes szabadság lehetősége kapcsán is.

[120] A másodfokú bíróság az iratok alapján megállapította, hogy az elsőfokú bíróságnak a bűnjelekkel kapcsolatos döntése helyes, azonban elírásra került a bűnjeljegyzék - T-371/2023. száma - amit a táblabíróság pontosított.

[121] A bűnügyi költségre vonatkozó rendelkezések a pontosan megjelölt jogszabályi hivatkozásokkal összhangban álltak.

[122] Mindezek alapján a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Be. 599. § (1) bekezdése szerinti nyilvános ülésen az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 606. § (1) bekezdése alapján részben megváltoztatta, egyéb törvényes rendelkezéseit pedig a Be. 605. § (1) bekezdése értelmében a fenti pontosítással helybenhagyta.

[123] A Fővárosi Ítéltábla ítélete elleni fellebbezést a Be. 615. § (1) és (2) bekezdés zárja ki.

Budapest, 2026. január 13.

dr. Magócsi István
a tanács elnöke

dr. Póta Péter
előadó bíró

dr. Fatalin Judit
bíró

A Fővárosi Törvényszék 18.B.219/2024/30. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 2.Bf.243/2025/8. számú ítéltében írt változtatással 2026. január 13. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2026. január 13.

dr. Magócsi István
a tanács elnöke